

Asia: VN/15849/2021

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ympäristöministeriö näkee opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslakiin esitetyn muutoksen, jolla vakinaistettaisiin erityisavustus tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, erittäin kannatettavana. Säännöksen nojalla esi- ja perusopetuksen sekä varhaiskasvatuksen järjestäjälle voitaisiin myöntää valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin.

Myönteisen erityiskohtelun rahoituksella on tutkimusten mukaan myönteinen vaikutus oppilaiden ja opiskelijoiden opinnoissa etenemiseen. Taloudellisella lisäresursoinnilla mahdollistetaan pitkäjänteinen ja ennakoitava myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kohdentaminen niille kouluille ja varhaiskasvatuksen toimipaikoille, joiden sijaintialueella koulutustaso on heikko ja työttömyysaste sekä vieraskielisen väestön osuus korkea. Valtionavustuksen vakiinnuttaminen mahdollistaa ennakoitavat, pitkäjänteiset ja suunnitelmalliset toimenpiteet koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseksi. Tämä tukee pitkäjänteistä kehittämistyötä sekä siten toimenpiteiden pitkäjänteisyyttä ja vaikuttavuutta.

Esitys vahvistaa erityisesti heikommassa sosioekonomisessa asemassa olevien lasten ja nuorten oikeutta oppimiseen, tukeen ja hyvinvointiin. Se myös parantaa varhaiskasvatuksen toimipaikkojen ja peruskoulujen edellytyksiä tukea heikommassa asemassa olevia lapsia, oppilaiden oppimistuloksia ja erityisiin tarpeisiin vastaamista, siirtymiä toiselle asteelle, kodin ja koulun välistä yhteistyötä sekä kouluviihtyvyyttä. Nämä kaikki ovat sekä tärkeitä että kannatettavia. Tutkimusten mukaan koulutus sekä oppimistuloksiin positiivisesti vaikuttavat toimenpiteet ovat tärkeässä roolissa vähennettäessä yhteiskunnan sosioekonomista segregaatiota. Esitetty valtion erityisavustus sekä lieventää että torjuu niin hyvinvointierojen vaikutuksia kuin niiden vahvistumista. Kokonaisuudessaan esitys mahdollistaa toiminnan ja toimenpiteet, jotka ovat tärkeä osa sosioekonomisen segregaation torjuntaa ja yhteiskunnan myönteisen kehityksen edistämistä.

Laanti Tommi
Ympäristöministeriö

Nevalainen Jaana
Ympäristöministeriö